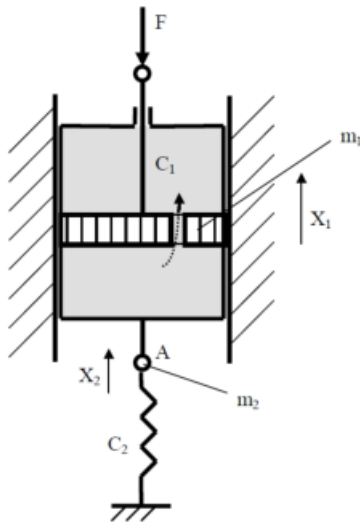

Zad 1

Ułożyć równanie ruchu tłoka względem obudowy pod wpływem działania siły F , uwzględniając wpływ siły bezwładności związanej z masą części ruchomych.

A - Powierzchnia membrany
 k - wsp. sztywności sprężyny
 R - wsp. tarcia lepkiego
 m - masa układu ruchomego

Odpowiedz: Zad 1.

Siły bezwładności działające na masy m_1 oraz m_2 oznaczono F_{B1} F_{B2} , Siłę oddziaływania pomiędzy masami przez układ hydrauliczny przez uzależniono od względnej prędkości poruszania się mas $v_2 - v_1$ i oznaczono przez F_{R1} , F_{R2} , Siła od sprężyny działająca na masę m_2 jest funkcją położenia x_2 i oznaczono ją przez F_s . Stąd można ułożyć układ równań.

$$\left\{ \begin{array}{l} F_{B1} = -m_1 \frac{d^2 x_1}{dt^2} \\ F_{B2} = -m_2 \frac{d^2 x_2}{dt^2} \\ F_{R1} = (v_2 - v_1) C_1 \\ F_{R2} = (v_1 - v_2) C_1 \\ F_s = -x_2 C_2 \\ F = F_{B1} + F_{R1} = 0 \\ F_{B2} + F_{R2} + F_s = 0 \\ v_1 = \frac{dx_1}{dt} \\ v_2 = \frac{dx_2}{dt} \end{array} \right.$$

Po podstawieniach mamy dwa równania

$$\left\{ \begin{array}{l} F - m_1 \frac{d^2 x_1}{dt^2} + \left(\frac{dx_2}{dt} - \frac{dx_1}{dt} \right) C_1 = 0 \\ -m_2 \frac{d^2 x_2}{dt^2} + \left(\frac{dx_1}{dt} - \frac{dx_2}{dt} \right) C_1 - x_2 C_2 = 0 \end{array} \right.$$

Po przekształceniach

$$\begin{cases} \frac{d^2 x_1}{dt^2} = \left(\frac{dx_2}{dt} - \frac{dx_1}{dt} \right) \frac{C_1}{m_1} + \frac{F}{m_1} \\ \frac{d^2 x_2}{dt^2} = \left(\frac{dx_1}{dt} - \frac{dx_2}{dt} \right) \frac{C_1}{m_2} - x_2 \frac{C_2}{m_2} \end{cases}$$

Po dodaniu dwóch zmiennych stanu $x_3(t)$, $x_4(t)$ mamy:

$$\begin{cases} \dot{x}_1 = x_3; & \ddot{x}_1 = \dot{x}_3 \\ \dot{x}_2 = x_4; & \ddot{x}_2 = \dot{x}_4 \\ \dot{x}_3 = (x_4 - x_3) \frac{C_1}{m_1} + \frac{F}{m_1} \\ \dot{x}_4 = (x_3 - x_4) \frac{C_1}{m_2} - x_2 \frac{C_2}{m_2} \end{cases}$$

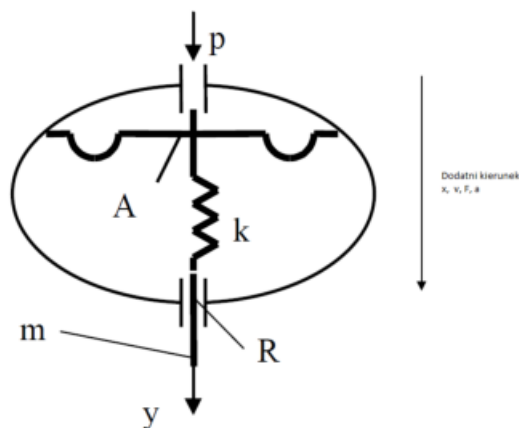
Równania można zapisać macierzowo:

$$\dot{\mathbf{x}}(t) = \mathbf{A}\mathbf{x}(t) + \mathbf{B}F$$

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & -\frac{C_1}{m_1} & \frac{C_1}{m_1} \\ 0 & -\frac{C_2}{m_2} & \frac{C_1}{m_1} & -\frac{C_1}{m_1} \end{bmatrix}; \quad \mathbf{B} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ \frac{1}{m_1} \\ 0 \end{bmatrix}$$

Zad 2

Wyznaczyć równanie ruchu dla membranowego siłownika pneumatycznego, uwzględniając, masę układu ruchomego i tarcie. Wymuszeniem jest ciśnienie p działające na membranę, wielkością wyjściową przesunięcie trzpienia y .

- C1 - wsp. tłumienia hydraulicznego
- C2 - wsp. sprężystości sprężyny
- m1 - mas tłoka
- m2 - masa sprężyny z cylindrem (punkt A)

Odpowiedz: Zad 2.

Siłę bezwładności działającą na F_B , Siłę od sprężyny działającą na masę jest funkcją położenia x_2 i oznaczono ją przez F_s , natomiast siłą tarcia jest funkcją prędkości v . Stąd można ułożyć układ równań.

$$\begin{cases} F = pA \\ F_B = -m \frac{d^2 y}{dt^2} \\ F_T = -Rv \\ F_s = -ky \\ F + F_B + F_T + F_s = 0 \end{cases}$$

Po podstawieniach mamy równanie

$$pA - m \frac{d^2 y}{dt^2} - Rv - ky = 0$$

Po przekształceniach otrzymano

$$\frac{d^2 y}{dt^2} = -\frac{R}{m} \frac{dy}{dt} - \frac{k}{m} y + \frac{pA}{m}$$

Po dodaniu zmiennej stanu $y_2(t) = dy/dt$ oraz oznaczeniu y przez y_1 ,

$$\begin{cases} \dot{y}_1 = y_2; \quad \ddot{y}_1 = \dot{y}_2 \\ \dot{y}_2 = -\frac{R}{m} y_2 - \frac{k}{m} y_1 + \frac{pA}{m} \end{cases}$$

Równania stanu można zapisać macierzowo:

$$\dot{\mathbf{y}}(t) = \mathbf{A}\mathbf{y}(t) + \mathbf{B}p$$

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -\frac{k}{m} & -\frac{R}{m} \end{bmatrix}; \quad \mathbf{B} = \begin{bmatrix} 0 \\ \frac{A}{m} \end{bmatrix}$$